

Wijsheid van God

Bram de Muynck

Dit materiaal is onderdeel van het compendium christelijk leraarschap dat samengesteld is door het lectoraat Christelijk leraarschap van Driestar hogeschool. Zie ook www.christelijkleraarschap.nl.

Samenvatting	Meditatie over Psalm 119:97-104. Liefde tot Gods Woord geeft je een bepaalde onafhankelijkheid en zelfbewustheid. Gods Woord gaat boven alles uit. Met reflectievragen.
Bronvermelding	Muynck, A. de (2011) Wijsheid van God. In Leren bij de Bron, meditaties voor leraren (pp. 82-83). Uitgeverij Groen – Heerenveen.
Thema *	Leraar
Gebruik **	Hart
Plaatsingsdatum	2011
Gerelateerde artikelen	n.v.t.
Trefwoorden	Psalm, afhankelijkheid, toewijding

* In het compendium wordt al het materiaal verdeeld over de acht thema's van christelijk leraarschap: *onderwijs, inspiratiebronnen, leraar, leerling, leerstof, didactiek, schoolteam, leidinggevend*.

** Het materiaal kan gebruikt worden als onderbouwing en visievorming (*hoofd*), bezinning en reflectie (*hart*) of biedt concrete handreikingen en voorbeelden (*handen*).

35

Wijsheid van God

'Ik ben verstandiger dan al mijn leraars' (Ps. 119:99a).

Misschien herken je het wel. Een slimme jongen of een briljant meisje in de klas maakt indruk door een intelligente vraag of een diepzinnig antwoord. Het kan je overkomen dat je denkt: die begrijpt het al beter dan ik.

Je zou het hoogmoedig vinden als de leerling zelf tot deze conclusie kwam. En toch lijkt dit in deze verzen te gebeuren. De dichter van Psalm 119 is de leerling. Hij constateert dat hij verstandiger is dan zijn leraren.

Hoe is dat mogelijk? Doorbreekt dat niet de hiërarchie die wij doorgaans voorstaan in de verhouding tussen leraar en leerling? We gaan er toch van uit dat de leraar betere inzichten heeft dan zijn leerlingen? En we verwachten van de leerlingen dat zij ook zo naar de leraar kijken.

In de context van de psalm ligt dit duidelijk anders. Waar gaat het hier dan om? Uit heel Psalm 119 spreekt de liefde tot de geboden van God. Het is een dagelijkse vreugde om daarmee bezig te zijn. De dichter houdt zo intens van de inzetten, dat hij ze als het ware in zijn mond proeft als een delicatessen. Hij heeft ze hartelijk lief, is er vervuld van. Zijn hoop en zijn verwachting richten zich helemaal op de woorden van God. Hij is ervan overtuigd dat God hem leert (vs. 102). Er spreekt dus niet alleen een grote passie voor Gods geboden uit dit tekstgedeelte. Er is ook een intens besef van afhankelijkheid. Als je iets leert van de wet, dan is dat uit genade!

Zo'n houding heeft ook gevolgen voor hoe je je verhoudt ten opzichte van anderen. In de verzen 98-100 is er een drieslag. Laten we dit kort nagaan. De dichter is wijzer dan zijn vijanden. Dat betekent dat hij niet meer blootstaat aan de schade die ze hem toe kunnen brengen. Hij is verstandiger dan zijn leraren. Dat wil zeggen dat hij tot een zelfstandig en onafhankelijk oordeel kan komen. En ten slotte is hij voorzichtiger dan de ouden. De leerling overtreft dus de ervaring van ouderen. Levenservaring kan dus niet op tegen het leren uit het Woord.

De overeenkomst in deze drie vergelijkingen is dat de leerling iets heeft dat de afhankelijkheid van mensen overstijgt. Hij onderwerpt zich aan God en dat

dringt de vrees voor mensen op de achtergrond. Liefde tot Gods Woord geeft je een bepaalde onafhankelijkheid en zelfbewustheid. Doordat je wijsheid leert uit een andere bron, word je niet meer van de wijs gebracht door andere mensen. Gods Woord gaat echt boven alles uit en overstijgt dus ook de verhouding tussen leraar en leerling.

In dat licht bezien kan het niet bedreigend zijn als leerlingen zich onderwerpen tonen aan het Woord van God. Als je je realiseert dat het Woord zelf hen krachtig trekt en hen zelf beïnvloedt, dan is het juist verheugend dat jongeren tot een zelfstandig oordeel komen. Durven we te geloven dat leerlingen zo betrokken kunnen zijn op het Woord, dat ze niet meer afhankelijk van ons zijn?

Laten we ook nog even naar onszelf kijken. Hoe staat het met onze liefde tot het Woord?

Vragen:

- 1 Wat is je beeld van de godsdienstige identiteitsontwikkeling van kinderen en jongeren vandaag?
- 2 Herken je dat leerlingen zich aangetrokken voelen tot het Woord van God? Zo niet, wat is daarvan de oorzaak?
- 3 Zelfstandigheid betekent niet dat een leerling maar zijn eigen weg gaat. Als een jongere godsdienstig is opgevoed, is het Woord bij zijn of haar hart gelegd. Vertrouwen we erop dat God met Zijn Geest werkt?
- 4 Hoe zelfstandig is een christen? Denk ook aan Psalm 118 – het is beter op de Heere te vertrouwen dan op mensen. Is godsdienstige zelfstandigheid een legitiem doel van de opvoeding?
- 5 Leerlingen kunnen in hun toegewijdheid ons ten voorbeeld zijn. Herken je dat?
- 6 M. Henry zegt bij deze tekst: ‘Het is een eer voor de leraren als de leerlingen hen overtreffen’⁴. Herken je dat?

Tekstgedeelte: Psalm 119:97-104

Liederen om te zingen: Psalm 119:49 en 50; *Uit aller mond* 136 (Ik heb de vaste grond gevonden)

4 M. Henry, *Letterlijke en praktische verklaring van het Oude Testament*, deel IV, p. 510. Kampen, Kok, z.j.